

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 1 iyun 2019-eu il № 42 (2359) Qiyməti 30 qəpik

Ön xətdən reportaj

“Döyüş əmrinə hər an hazırlıq”

Yaz fəslidir. Yol boyu mənzərə göz oxşayır. Günəşin şüaları səxavatla yer üzərinə sapələnib. Gözəl bir hava hiss olunmaqdadır. Yazın torpaq çəkdiyi əlvənləq ürəkləri tərpədir. Tapalər rəngbərəng örtüklərə bürünüb. Bahar çiçəkləri cığırların yan-yörəsini bəzəyir. Ağacların tumurcuqları çıçəkləməkdədi. Havada yarpaq qoxusu, torpaq təravəti duyulur.

Düşmənle temas xəttində yerləşən "N" hərbi hissəsindəyik. Səngərlərə gedirik. Hərbi hissənin zabiti Ruslan Novruzov şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji durumunun, döyüş, fiziki, atəş hazırlıqlarının yüksək səviyyədə olduğunu bildirir. "Döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq, əsgərlərimiz təlim-məşq keçir, təcrübə və səris-tələrini artırırlar. Həm sinif, həm də çöl şəraitində dərs keçmək üçün hərbi hissəmizdə hər cür şərait yaradılıb.

Təcrübəli zabitlərimiz tədris imkanlarından bəhrələnərək şəxsi heyətə hərbi bilik və vərdişlər aşılayırlar. Ders ve məş-ğələler səmərəli keçir. Buna görə də şəxsi heyətin döyüş hazırlığı gündən-günə artıb.

Səngərlərə çatmışq. Müd-dədən artıq həqiqi hərbi xid-mət hərbi qulluqçusu kiçik çavuş Loğman Ağcayev zabit Ruslan Novruzova heç bir ha-disənin baş vermədiyi, döyüş növbətçiliyinin düzgün təşkil olunduğu, düşmənin bütün fə-

liyyətinin nəzəret altında saxla-nıldığı barədə raport verir.

Kiçik çavuş Loğman Ağca-yev deyir ki, dayım İlham Rüs-təməv birinci Qarabağ mühari-bəsində Ağdam istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olub. Atam Elşən könüllülər dəstə-sində döyüşlərdə iştirak edib. Loğman onu da bildirir ki, əs-ğərlərimiz həmişə üzərinə dü-şən vəzifələri peşəkarlıqla ye-rinə yetirmək məqsədi ilə bū-tün bilik və bacarıqlarından yeterincə bəhrələnməyə çalı-

şılar. "Əsgərlərimiz təlim-məşqlərdə də fəal iştirak edir, vərdişlərini təkmilləşdirir, dö-yüş qabiliyyətlərini artırırlar.

Düşmən təxribatlarının və hü-cumularının qarşısını alaraq, onlara layiqli cavab verirlər. Hər bir Azərbaycan əsgəri düşmən üzərində qələbə qaza-nmaq ezmiyələ xidmet edir. Ali Baş Komandanımızın dö-yüş əmri ilə torpaqlarımızı iş-galdan azad edəcəyik".

Əsgər Elvin Əlizadə Azərbaycan Dövlət İqtisad Univer-

sitetinin məzunudur:

- Mən fəxr edirəm ki, bu gün cəbhə bölgəsində ön xətdə xidmet edirəm. Bu, əsl mərdlik, qəhrəmanlıq yoludur. Vətə-nini sevən hər kəs bu şərəfli yolu keçməlidir. Biz güclüyük. O gücə bizə verən Vətəndi, xalqımızın, millətimizin yolunu həsrətlə gözləyən işgal altında olan torpaqlarımızdı. Torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyimiz günə az qalıb.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Düşmənlə temas xəttində yerləşən "N" hərbi hissəsində minaatan batareyasının atış hazırlığı dərsini izlədik. Gördüklərimizdən belə naticaya gəlmək olur ki, hərbi hissəsinin komandanlığı şəxsi heyətin döyüş vərdişlərinə yiyələnməsinə xüsusi diqqət ayırır.

Əsas istiqamətə oriyentirləşmiş maşının vizirine (bussola) görə paralel yelpik qurmaq üçün leytenant Fuad Ələkbərov növbə ilə viziri hər bir topun panoramına tuşlayaraq bucaqölçən halqası və barabanından göstəriciləri oxuyur və komanda verirdi. Top komandirləri batareyanın baş zabitinin komandasını təkrar edirdiler. Tuşlayıcılar komandada göstərilən bucaqölçəni təkrar edib panoramada qurur, panoramın xəçini (xətlərinin kəsişməsini) vizirə tuşlayırdılar. Hazır olduqları haqqında məlumat verərək, sərbəst şəkildə tuşlama nöqtələrinə qeyd götürürdülər. Tuşlama bitdikdən sonra top komandirləri komandanın yerinə yetirərək, məlumatını yoxlayırdılar.

Məşğələni izleyəndə şəxsi heyətin nə qədər biliyi və bacarıqlı olduğu dərslərdə fəal iştir-

Təlim

Hazırlıqlı hərbçi döyüşdə qalib gəlir

rak etmələrindən aydın göründü. Dərs bitdikdən sonra leytenant Fuad Ələkbərov hazırlıqlı hərbi qulluqçunun döyüşdə qalib gəldiğini bildirərək dedi: "Təbəliyimizdə xidmət

edən şəxsi heyətin həm mənəvi-psixoloji, həm döyüş, həm də fiziki hazırlıq səviyyəsi yüksəkdir. Üzərimizə məsuliyyətli, bir o qədər də müqəddəs vəzifə düşür. Aprel döyüşlərində və

Günnüt zəfərində ordumuz nə-yə qadir olduğunu təsdiqlədi. Düşmən hücumunun qarşısını alaraq, torpaqlarımızın bir qismini işğaldan azad etdik. İşğalda olan digər torpaqlarımızı

azad edəcəyimiz Böyük Qəlebə uğrunda gedəcək döyüşdə də hazırlıq."

- Hərbi xidmətə başladığım andan mən də komandirlərimin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunmuşam, - deyə əsgər İlkin İzzətli söhbətə başladı. - Onlar daima hərbi biliklərimizin və vərdişlərimizin artırılmasında köməklilik göstərirler. Məşğələdən sonra da mövzu ilə bağlı yaranan suallarımızı cavablandırırlar. Asudə vaxtlarımızda Aprel döyüşlərində ordumuzun əldə etdiyi nailiyyətlərdən danışırlar, ordumuzun gələcək döyüşlərdə də qalib gələcəyini deyirlər. Bunu üçün döyüşdə daim hazır olmalı, keçirilən məşğələləri dərinden mənimseməliyik. Əminlik ki, tez bir zamanda ərazi bütövlüyüümüzü bərpa edəcəyik.

Əsgərlər İntizam Muradov, Orxan Vəliyev, Laçın Heydərov və digərləri bildirdilər ki, Azərbaycan əsgərinin arzusu Ali Baş Komandanın əmriyle döyüsmək, qəlebə qazanmaqdır. Əsgərlərin hər biri istəyir ki, torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyi döyüşlərin iştirakçısı olsun. Ordun sıralarında xidmət edən savadlı və bacarıqlı komandirlər tabeliyində olan şəxsi heyəti Qəlebəyə ruhlandırır. Həmin günün intizərindəyiq...

**Baş leytenant
Ruslan HƏŞƏNZADƏ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Səyyar sanitər-epidemioloji dəstənin taktiki-xüsusi təlimi keçirilib

2019-cu tədris ilinin hazırlıq planına əsasən Müdafiə Nazirliyinin Tibb Baş İdarəesi Sanitar epidemioloji nəzareti mərkəzinində "Səyyar sanitər-epidemioloji dəstənin hərəkəti, açılması və səhra şəraitində işinin təşki-

li" mövzusunda taktiki-xüsusi təlim keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, təlimin məqsədi səyyar sanitər-epidemioloji dəstənin hərəkəti, açılması və səhra şəraitində işinin təşki-

çilməsi, xüsusi texnika və avadanlığın yerləşdirilməsi, işin təşkili üzrə şəxsi heyətin praktiki vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, sanitər-epidemioloji və bakterioloji kəşfiyyatın aparılması, səhra şəraitində bakterioloji vasitələrin, radioaktiv maddələrin və döyüş zəhərləyici maddələrin indikasiyası, ocaqlı deqazasiya, dezaktivasiya və dezinfeksiya işlərinin görülməsi olub.

Şərti düşmənin kütləvi qırğını silahı tətbiq etdiyi ərazidə dozimetrik ölçmələrin aparılması, bioloji vasitələrin, radioaktiv maddələrin və döyüş zəhərləyici maddələrin indikasiyası məqsədile nümunələrin götürülməsi, cırıklənmə ocağının sərhədlərinin teyini, dozimetrik ölçmələrin nəticələrinin qiymətləndirilməsi, bakterioloji və toksiko-radioloji tədqiqlərin aparılması da praktiki yerinə yetirilib.

"Döyüş əmrinə hər an hazırlıq"

(Əvvəl 1-ci səhifədə)

Əsgər Elşən Abbasov deyir:

- Burada keçirdiyim günlər heç vaxt yaddaşımdan silinməyəcək. Hərbi and qəbul etdiyim gün, ilk dəfə döyüş növbətgisi çıxdığım gün, özümə dost qazandığım gün, düşmən hücumlarının qarşısını aldığımız gün, səngərdə və yaxud növbədə olduğumuz zaman qarşılığımız bayramlar ve digər günler yaddaşımda silinməz iz buraxıb. Düzdür, səngərdə xidmət etmək çətindir. Bu çətinliklərin sayəsində gələcək həyatımızda daha inamlı, qürurlu, güclü oluruq. Tezliklə Ali Baş Komandanımıza əmri ilə işğal altında olan torpaqlarımızı azad edəcəyik".

- Bir əsgər kimi xidmət etməyi, torpaqlarımızın keşiyirdə dəyanmağı özümə müqəddəs borc biliyəm, - əsgər Əmrəh Şahbazov deyir. - Hərbi xidmətə başladığım ilk gündən çalışmışım ki, verilən əmr və tapşırıqları sözsüz və vaxtında yerinə yetirir. Yaxşı əsgər olmaq üçün komandirlərin etimadını qazanmaq lazımdır. İnanıram ki, buna nail ola bilmişəm. Komandirlərimizin sayəsində hər birimizin döyüş, atəş və fiziki hazırlığı

yüksəkdir.

Əsgər Vəsif Əliyev bildirir:

- Hələ kiçik yaşılarından hərbi forma geyinib Vətəne əsgər olmağın arzusundaydım. Aylar, illər arxada qaldı. Bu gün əsgərəm. Xidmətə böyük həvəsə başlamışam. Hər bir məşğələdə fəal iştirak etməyə çalışmışam. Qısa müddət ərzində mən də müyyəyen qədər hərbi biliyi və vərdişlərə yiyələnmişəm. Hərbi anda həmişə sadıq qalacaq, torpaqlarımızın müdafiəsində ayıq-sayıq dayanacağam. Arzu edirəm ki, tez bir zamanda torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə mən də iştirak edim.

Əsgər Səbuhi Məmmədov öz xətdə döyüş növbətgiliyinin aparılması sırərini mükəmməl öyrəndiyini, düşmənle üz-üzə xidmət etməkdən qürur duyduğunu deyir.

İnanıraq ki, Ali Baş Komandanın istənilən əmrini yerinə yetirməyə qadir olan əsgərlərimiz verilən bütün vəzifələrin öhdəsində inamlı gələcəklər.

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoğraf
çavuş
Namiq PƏNAHOVUNDUR**

Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanlı icmasında ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri ilə görüş olub

Mayın 30-da "Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanlı icmasının idarə Heyətinin üzvləri ilə ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri Stefan Viskonti (Fransa), Igor Popov (Rusiya), Endru Şofer (ABŞ) və ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspik arasında icmanın binasında görüş keçirilib.

İcmadan AZERTAC-a verilən məlumatə görə, görüşdə icma üzvləri bildiriblər ki, Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ bölgəsinin azərbaycanlı və erməni icmalarının lə-

yaqətli şəkildə mövcudluğunu və sülh şəraitində birgə yaşayışının təmin edilməsi Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin bərpası, işgalçı Ermenistan qüvvələrinin oradan çıxarılması və torpaqlarından qovulmuş azərbaycanlıların geri dönüşü ilə mümkündür.

Qeyd olunan şərtlər daxilində bölgədə dayanıqlı və ədalətli sülhün bərqrərə ola biləcəyi icma üzvləri tərəfindən bəyan edilib.

İcma üzvləri həmsədrlərin regiona səfər etdikləri bir dövrə qosunların təmas xəttində Ermenistanın hərbi birləşmələri

Azərbaycan Respublikası ilə Türkiye Respublikası arasında imzalanmış hərbi əməkdaşlıq haqqında sazişə əsasən, iyunun 7-dən 11-dək Naxçıvanda "Sarsılmaz qardaşlıq-2019" birgə döyüş atışlı taktiki təlimi keçiriləcək. Təlimə hazırlıq çərçivəsində iki qardaş ölkənin Dövlət bayraqlarının dəyişmə mərasimi keçiriləcək.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, bayraqdəyişmə mərasimi keçiriləcək.

Naxçıvanda "Sarsılmaz qardaşlıq-2019" birgə döyüş atışlı taktiki təlimi keçiriləcək

mində iştirak etmək üçün Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun bayraq təqimi Naxçıvan şəhərindən Sədərək sərhəd-keçidi məntəqəsinə - Araz çayı üzərindəki "Ümid" körpüsünə doğru yürüşə başlayıb. Eyni zamanda, Türkiye Respublikasının bayraq təqimi da Qars şəhərindən Sədərək sərhəd-keçidi məntəqəsinə doğru yürüş edib.

"Ümid" körpüsü üzərində Azərbaycan ve Türkənin Dövlət himnləri səsləndirildikdən sonra iki qardaş ölkənin Dövlət bayraqlarının dəyişmə mərasimi keçiriləcək.

"Təlimlər göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu istənilən döyüş tapşırığıni icra etməyə qadirdir"

Müdafiə Nazirliyinin Döyüş Hazırlığı və Hərbi Təhsil Baş İdarəsinin idarə rəisi general-major Ənvər Əfəndiyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun müxtəlif qoşun növlərinin, qismim, birlilik və birləşmələrin iştirakı ilə keçirilən genişməqyaslı əməliyyat-taktiki təlimləri, Beynəlxalq Ordu Oyunları-2019 yarışları və Silahlı Qüvvələrimizin döyüş hazırlığı ilə bağlı AZERTAC-a müsahibə verib. Müsahibəni təqdim edirik.

- Cənab general, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun müxtəlif qoşun növlərinin, qismim, birlilik və birləşmələrin iştirakı ilə keçirilən genişməqyaslı əməliyyat-taktiki təlimləri barədə fikirlərinizi bilmək istərdik.

- Bildiyiniz kimi, 2019-cu il Azərbaycan Ordusunun hazırlıq planına uyğun olaraq mayın 20-dən 24-dək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin təsdiq etdiyi plana əsasən, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun müxtəlif qoşun növlərinin, qismim, birlilik və birləşmələrin iştirakı ilə genişməqyaslı əməliyyat-taktiki təlimləri keçiriləcək. Təlimdə həm döyüş əməliyyatlarının planlaşdırılması üzrə qərar-gahların hazırlığı, həm də hərbi hissələrin taktiki fealiyyətinin icrası üzrə praktiki vərdişi və bacarıqlar yoxlanıldı. Əməliyyat-taktiki təlimin digər taktiki təlimlərdən fərqi onda ididir ki, bu təlim zamanı bölmələrin gecə şəraitində hücum əməliyyatının aparılması üzrə taktiki fealiyyəti nümayiş etdirilib. Təlimə cəlb edilmiş bölmələr bu vəzifənin öhdəsində yüksək səviyyədə geliblər. Bölmələr taktiki qrupların tərkibində şərti düşmənin gizli postlarının, onun yaxın taktiki dərinlikdəki mövqelərinin hücumla əla keçirilməsini, ordu aviasiyasının, artilleriyanın atəş dəstəyi ilə hücumun dərinliyə genişləndirilməsini nümayiş etdiriblər.

- Bu təlimlər bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Ordusunun hərbi qüdrəti düşməni qorxuya salıb. Bu barədə nə deye bilərsiniz?

- Əlbəttə, Ermənistən tərəfi Azərbaycan Ordusundan qorxur və qorxmalıdır. Çünkü mən eşitməmişəm ki, Ermənistən silahlı qüvvələri nə vaxtsa gecə təlimi keçirsən. Onlar da başa düşürlər ki, gecə təlimi keçirmək, gecə döyüşü aparmaq nə qədər çətin və mürəkkəb işdir. Düşmən görür ki, Azərbaycan Ordusu bunu bacarıqla, yüksək səviyyəde təşkil edir və keçirir. Buna görə, təbii ki, düşmən tərəfi qorxuya düşəcək və qorxmalıdır.

Bilirsiniz ki, təlimlər müxtəlif olur. Qərargah təlimləri və taktiki təlimlər var. Qərargah təlimlərində ancaq qərargahlar iştirak edir və orada iş planlaşdırma ilə başa çatır. Amma taktiki təlimlərde planlaşdırılan iş bölmələr tərifin-

dən praktiki şəkilde yerinə yetirilir. Ola bilsin ki, düşmən ancaq qərargah təlimləri keçirir. 2016-ci ilin Aprel döyüşləri də göstərdi ki, Ermənistən ordusunun silah və texnikası yaxşı vəziyyətdə deyil. Onların tankları fealiyyət göstərə bilmədi. Demək olar ki, texnikalarında nasazlıqlar, çatışmazlıqlar kifayət qədər idi. Yoxsa onlar da belə təlimlər keçirerdilər. Ermənistən ordusu belə təlimləri ancaq sözə keçirə bilər, bunu reallıqda edə bilməz.

Bilirsiniz ki, ordumuzun Bakıda və digər bölgelərdə bir neçə təlim məntəqələri var. Azərbaycan Ordusunun keçirdiyi sonuncu təlim mərkəzi düşmənin ön xəttindən 9-10 kilometr məsafədədir. Gecə, əlbəttə partlayış səsləri daha yaxşı eşidilir. Biz bu təlimi mətbuatda işıqlandırmasaq da, ermənilər bunu görüb və ona görə də qorxu içindədirler.

- Cənab general, bir qədər də hərbi təhsilə bağlı görülən işlərdən danışmağınızı xahiş edirəm.

- Ölkəmizdə hərbi təhsil qanunvericiliyə uyğun təşkil olunur. Hazırda Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə, Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə sənəd qəbul prosesi başa çatıb. İndi sənəd verən şəxsi heyətin tibbi müayinədən keçmə-

si prosesi gedir. Hərbi lisey üzrə bu il sənəd verənlərin sayı ötən ilə müqayisədə 4-5 dəfə çoxdur.

Ali Hərbi Məktəbə də sənəd verənlərin sayı artıb. 2014-cü ildən sonra Ali Hərbi Məktəbə və Hərbi liseyə qəbul imtahanında keçid balının qaldırılmasına baxmayaq, hər il qəbulda artım müşahidə olunur. Bu hərbi təhsil müəssisələrinə əvvəllər 100-120 balla daxil olmaq mümkün idisə, indi keçid balı 230-dur. Buna baxmayaq, müraciət edənlərin sayında artım var. Bu, sevindirici hadır. Çünki müraciət edən çox olanda biz onların arasından da ha yaxşılarnı seçə bilirik. Bu, o demekdir ki, eger yaxşılarnı seçirikse, gələcəkdə bizim kadrlarımız daha hazırlıqlı, bılıklı və sadıqlı olacaqlar.

- Beynəlxalq Ordu Oyunları-2019 yarışları ilə bağlı görülən işlər barədə nə deye bilərsiniz?

- Beynəlxalq Ordu Oyunları 2015-ci ildən keçirilir. Bu il Oyunlar beşinci dəfə təşkil edilecək. Azərbaycan da 2015-ci ildən Beynəlxalq Ordu Oyunlarında iştirak edir. Həmin il bizi bir yarışda - Dəniz Kubokunda iştirak etdik. 2016-ci ildə üç yarışa qatıldık, bu il isə altı müsabiqədə iştirak edəcəyik. Oyunlara hazırlıqla bağlı ilde iki-üç dəfə Moskvada konfranslar keçirilir. Bu il mayın 20-da sonuncu - dördüncü planlaşdırma konfransı oldu. Orada bütün iştirakçı ölkələrin nümayəndələri yarışların keçirilməsinə hazır olduları barədə məruzə etdilər.

Büyük oyunlarda 32 müsabiqə üzrə 34 ölkədən 216 komanda iştirak edəcək. Bu müsabiqələrdən biri qıçda keçiriləcək. Qalan 31 müsabiqə 10 ölkədə təşkil olunacaq. 2015-ci və 2016-ci illərdə müsabiqələr ancaq Rusiyada keçirilirdi. Amma 2017-ci ildən etibarən yarışların digər ölkələrdə də keçirilməsinə başlanıldı. Büilkı oyunlarda qalan 31 müsabiqənin 15-i Rusiyada, 16-sı digər ölkələrdə təşkil olunacaq. Azərbaycanda bir müsabiqə - Dəniz Kuboku-2019 keçiriləcək. Burada dörd ölkənin - Azərbaycan, Qazaxıstan, Rusiya və İranın hərbiçiləri iştirak edəcək. İki ölkə - Türkiye və Birleşmiş Ərəb Əmirliyi müşahidəçi qismində temsil olunacaq. Özbəkistanda bir, Monqolustanda bir, Çində dörd, Qazaxıstanda üç, İranda iki, Hindistanda bir, Be-

larusda iki, Ermənistanda isə 1 müsabiqə keçiriləcək.

Bu yarışlara ev sahibliyi edən ölkələrin nümayəndələrindən ibarət təşkilat komitəsinin toplantılarında müsabiqələrin əsasnamələri, qaydaları təsdiqlənir. Artıq bütün ölkələr bəyan ediblər ki, müsabiqələrin keçirilməsinə hazırlıdlar. Avqustun 3-də Beynəlxalq Ordu Oyunlarının Moskvada açılış mərasimi keçiriləcək. Avqustun 17-də isə bağışlı mərasimi və mükafatlandırma olacaq. Bakıdakı Dəniz Kuboku-2019 müsabiqəsinin açılışı avqustun 5-də, bağışlı mərasimi isə ayın 15-də keçiriləcək.

Xüsusi vurğulamaq istəyirəm ki, müsabiqələrin keçirilməsi üzrə beynəlxalq toplantıda Azərbaycanda bu yarışların yüksək səviyyədə təşkil olunduğu qeyd edilir. Bu il isə quraşdırılacaq xüsusi stendlərdə hər ölkədəki müsabiqələr barədə məlumatlar ek-sini tapacaq.

- Bulki Beynəlxalq Ordu Oyunlarına hazırlıq necə gedir?

- Hazırlı işləri uzun prosesdir. Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov aprelin 1-də Beynəlxalq Ordu Oyunlarına hazırlıq barədə əmr imzalayıb. Əmrə əsasən, altı müsabiqədə iştirak edəcək komandalarımızın rəhbərləri, məşqçiləri təyin olunub. Azərbaycan Ordusu üzrə müvafiq müsabiqələr artıq keçirilib və ölkəmizi təmsil edəcək komandanın seçilməsi üçün namizədlər müyyənəlib. Aprelin sonundan etibarən həmin komandaların hazırlığı prosesi gedir. Mayın sonundakı həmin namizədlər arasından yekun komandaların tərkibini təyin edəcəyik. Hazırlı müddətində seçilmiş həmin komanda əlavə olaraq 1 ay 20 gün məşq edəcək. İndi bu proses gedir. Bütün çox ciddi yanaşırıq.

- Azərbaycan Ordusunun döyüş hazırlığı ilə bağlı nə deye bilərsiniz?

- Azərbaycan Ordusunun döyüş hazırlığı 2019-cu il üçün nəzerdə tutulmuş plan üzrə həyata keçirilir. Plandak bütün tədbirlər və normalara tam əməl olunur. Elə bir tədbirimiz yoxdur ki, biz onu keçirə bilməyək. Bütün tədbirlər plan üzrə davam edir. Ordumuza döyüş hazırlığı yüksək səviyyədədir.

Respublika Günü münasibəti ilə Azərbaycan Ordusunda silsilə tədbirlər keçirilib

Qədim və zəngin dövlətçilik ənənələrinə malik Azərbaycan bəzən böyük imperiyalar tərkibinə qatılmaq məcburiyyətində qalmışdır. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti məhz dünyanın siyasi nizamının yenidən qurulduğu bir vaxtda, XIX əsrin axırları ve XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanın yaşadığı parlaq mədəni yüksəliş mərhələsinin mənətiqi yekunu kimi meydana çıxmışdır.

XIX ərin birinci yarısından etibarən maarifçilik ideyalarının yayılması ilə Azərbaycanda baş vermiş köklü ictimai-siyasi və mədəni dəyişikliklər yeni tipi teatrın, məktəbin və metbuatın yaranmasını təmin etməkle milli özünüdərkin gerçəkləşməsi üçün zəmin hazırladı. Abbasqulu ağa Bakıxanov və Mirzə Fətəli Axundzadə ilə başlayan bu yolu yeni tarixi mərhələdə Həsən bəy Zərdabi, Cəlil Məmmədquluzadə, Mirzə Ələkbər Sabir, Əli bəy Hüseynzadə və digər görkəmlı şəxsiyyətlər davam etdirərək milli məfkurənin təşəkkülü və inkişafına müüm təsir göstəridilər. Həmin dövrədə güclü sahibkarlar təbəqəsinin formalaşlığı neft şəhəri Bakı, eyni zamanda, milli ruhlu ziyanlılar nəslinin yetişdiyi ictimai-siyasi fikir mərkəzinə çevrilmişdir. Rusyanın Dövlət dumalarına və Müəssisələr məclisində seçilmiş azərbaycanlılar müstəmləkədən azad, demokratik

dövlət sistemi yaratmaq isteyirdilər.

Rusiyada çarizmin süqutundan sonra bolşeviklərin hakimiyəti elə keçirməsi ilə keçmiş imperiya ərazisində mürəkkəb geosiyasi vəziyyət yaramışdır. Dünyanın aparıcı dövlətlərinin Baki neftinə marağının siyasi çarışmaları daha da gərginləşdirdi belə bir şəraitdə Azərbaycanın tərəqqipərvər siyasi elitası müstəqil milli dövlətçiliyin yaradılması naminə birləşdi.

1918-ci il mayın 28-də Azərbaycanın müstəqilliyini bəyan edən İstiqlal Beyannamesi qəbul edildi. Qurulan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti öz üzərinə götürdüyü çətin tarixi vəzifəni daim sülhsevər siyaset apar-

28 May - Respublika Günü münasibəti ilə Əlahiddə Ümumqoşun Ordu, müxtəlif qoşun növləri, birləşmə və xüsusi təyinathlı təhsil müəssisələrində yerli icra həkimiyəti organları və ictimai qurumların nümayəndələri ilə birgə tədbirlər təşkil olundu. Təsdiq olunmuş plana əsasən, hərbi hissələrdə keçirilən bayram konsertləri, viktorinalar, kütləvi hərbi vətənpərvərlik və digər tədbirlərdə şəxsi heyət, veteranlar, məktəblilər, tələbələr və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etdilər.

çalışaraq şərəfə yerine yetirdi. Azərbaycanın ilk Parlamenti və Hökuməti, dövlət aparatı təşkil edildi, əlkənin sərhədləri müəyyənləşdirildi, bayraqı, himni və gerbi yaradıldı, ana dili dövlət dili elan edildi, dövlət quruculuğu sahəsində ciddi tədbirlər həyata keçirildi. Əlkənin ərazi bütövlüyü və milli təhlükəsizliyi təmin edildi, qısa müddətə yüksək döyüş qabiliyyətli hərbi hissələr yaradıldı, milli tələblər və demokratik prinsiplərə uyğun dövlət orqanları quruldu, məarifin və mədəniyyətin inkişafına xüsusi diqqət yetirildi, Azərbaycanın ilk universiteti təsis olundu, təhsil milliləşdirildi, xalqın sonrakı illərdə mədəni yüksəlişi üçün zəmin hazırlanıb, ictimai fikir tarixi baxımından müstəsna əhəmiyyətli işlər görüldü.

Mövcudluğunun ilk günlərindən xalq hakimiyəti və insanların bərabərliyi prinsiplərinə əsaslanan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti bütün ölkə vətəndaşlarına eyni hüquqlar verecek irqi, milli, dini, sinfi bərabərsizliyi ortadan qaldırdı. Cümhuriyyət parlamentinin il yarımlı fealiyyəti boyunca qəbul etdiyi qanunlar milli dövlətin müstəqilliyyinin möhkəmləndirilməsinə, siyasi və iqtisadi inkişafə, mədəniyyət və maarif sahələrində sürətli irəliləyişə imkan verdi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti daim sülhsevər siyaset apar-

raq bütün dövlətlərlə qarşılıqlı əməkdaşlıq əlaqələri yaratmağa və bir-birinin hüquqlarına hörmət prinsipləri əsasında münasibətlər qurmağa cəhd göstərdi. Dünya birliyi tərəfindən tanınmış Xalq Cümhuriyyətinin fealiyyəti sayesində Azərbaycanın beynəlxalq hüququn subyekti olması 1920-ci ilin aprel ayındakı bolşevik işgalindən sonra Azərbaycanın bir dövlət kimi dünyanın siyasi xəritesindən silinməsinin qarşısına alındı.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti təcavüzə məruz qaldığı üçün qarşıya qoyduğu məqsədlərə tam müvəffəq ola biləmədən süquta uğrasa da, onun şüurlarda bərqərar etdiyi müstəqillik ideyası unudulmadı.

1991-ci ildə müstəqilliyinin bərpasına nail olarkən müasir Azərbaycan Respublikası özündən qədim dövlətçilik ənənələrinə sadıq qaldığını göstərdi, Xalq Cümhuriyyətinin siyasi və mənəvi varisi olmaqla onun üçrəngli bayrağını, gerbini, himnini qəbul etdi. Xalqımız Cümhuriyyətin istiqlalını dünyaya yadıldığı 28 May gününü Respublika Günü kimi təntənə ilə qeyd edir.

Prezident İlham Əliyev 2018-ci ilin ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilməsi və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncamlar imzaladı. Dövlətimizin başçısının Sərəncamına əsasən, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi respublikamızda dövlət seviyyəsində geniş qeyd olundu. Nə qədər bəşər var, bu gün qeyd ediləcək.

"Azərbaycan Ordusu"

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Hərbi qulluqcumuz
şəhid olub

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhə xəttində atəşkəs rejimini kobud surətde pozmaqla növbəti dəfə təxribat törədib.

ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlerinin respublikamızda səfərdə olduğu bir vaxtda, mayın 30-da sehər saatlarında cəbhənin Ağdam rayonu istiqamətində düşmən tərəfindən açılan snayper atəşindən Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu Omarov

Aqil Akif oğlu şəhid olub.

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin ezişlərinin və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir və səbr diləyir!

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

31 may 2019-cu il.

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iricəli pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs

rejimini 22 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Krasnoselsk rayonu ərazisindəeki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbey rayonu ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərətə rayonunun işğal altında olan Çiləbürt, Ağdam rayonunun Şıxlər, Cəvahırli kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərətə və Ağdam rayonları ərazisindəki adızsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Qarabağ mühəribəsi əlili: Prezidentin rəhbərliyi ilə aparılan islahatlar rifah halımızı xeyli yaxşılaşdırıb

Bu gün bizim üçün ikiqat bayram oldu. Respublika Gündündə biza avtomobil təqdim edildi. Bayram gündündə biza bu sevinci yaşadan Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildiririk.

Bu sözleri Qarabağ mühəribəsi əlili Əvəz Mirzəyev AZERTAC-a müsahibəsində deyib.

Kocavənd rayonundan məcburi köçkünlərənən mühəribə əlili ölkə başçısının həyata keçirdiyi islahatların, imzaladığı ferman və sərəncamların onların da sosial rifah halını xeyli yaxşılaşdırıdığını qeyd edib. O deyib: "O gün olsun, işğaldən azad ediləcək torpaqlarımıza bizi verilən bu avtomobillərlə gedək. Görülen işlər bu arzumuzun da təzliklə gerçəkləşəcəyindən xəbər verir".

Qeyd edək ki, mayın 28-də Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi dəha 50 avtomobili Qarabağ mühəribəsi əlillərinə təqdim edib.

İkinci Şəhidlər xiyabanında dayam. Səma açıq olduğundan baxışlarım sonsuzluğacaq uzanıb gedir. Bənzərsiz çöhrəsinin üzümüza yenica açmış səhərin gözəlliyyinə baxabaxa məzarları ziyarət edirəm. "Azərbaycan Bayraqı" ordenli hərbi tibb bacısı Məleykə Əhmədovanın məzarı yanında ayaq saxlayıram. Bir vaxtlar Məleykə özü də xiyabana ziyarətə gələrdi.

Mezarının baş daşındaki şek-
linden boylanan kədərli baxışları
qəlbimdə bu cəsur qadınla bağlı
xatirələrimin qapılarını geniş
açır. Xatirələrin sırlı-sehri pıçılıt-
sında ömür kitabımı vərəqələdi-
cə yadına düşdü ki, Məleykəylə
ilk dəfə soyuq qış gündündə - 3
yanvar 1993-cü ilde bir tədbirdə
rastlaşmışdıq. Söhbət zamanı
hospitalda hərb tibb bacısı işlə-
diyini dedi. Sinesindən qara ha-
şıyəyə alınmış əsgər şəklinin
asildığını görəndə kim olduğunu
sorusḍum. Kədərli səslə: "Qar-
daşım Kamandaların şəklidir. Fə-
rrux dağı uğrunda gedən döyüş-
də şəhid oldu, hələ qırkı çıxmaya-
yib", - dedi. Dil-ağız edib başsağ-
lığı verdim.

Tıbb bacısı ermənilərin ailələrinin başına gətirdikləri dəhşətli hadisələrdən yana-yana söz açdı. Onun qəmli hekayetini ürək ağrısı ilə dinlədim. Qədim torpaqlarımız olan Ermənistanda dünyaya göz açmış Məleykə uzun illər doğma kendləri olan

Böyük Ayrımdan bir az uzaqdakı Axtala qəsəbəsindəki xəstəxana-nada tibb bacısı işləmişdi. Hələ Sovet hökumətinin vaxtlarında ermənilər Məleykenin iki qardaşını - Yaqubu və Səyyadı vəhşicəsinə öldürmüşdülər. Qarabağ hadisələri yenice alovlanmağa başlayanda İslədiyi xəstəxana-nın rəhbərliyi Məleykəni ixtisasını artırmaq üçün İrəvana göndərir. Baş həkim düşünür ki, tibb bacısı hadisələrdən qorxub ölkənin paytaxtına getməyəcək. O da bunu bəhanə edib Məleykəni işdən qovacaq. Həmin günlər ermənilər İrəvanda mitinq keçirərək Moskvadan Qarabağın Er-mənistana birləşdirilməsini tələb edirdilər. Belə gərgin və təlatüm-lü bir vaxtda Məleyke İrəvana kursa yollanır. Bir müddətdən sonra isə ermənilər onları doğma ocaqlarından qovurlar.

1992-ci ilin fevralında hərb-işsəhər hospitalı yaradıldığını eşidən tibb bacısı burada xidmətə başlayır. Vəqonlarda yerleşən hospital fevralın 25-de səhər-səhər Ağdam şəhərinə çatır. Həmin axşam ermənilər yüzlərlə insanı amansızcasına qətlə yetirərək dünyani sarsıdan Xocalı faciəsini törədirlər. Məleykəgil o gərgin günlərdə yüzlərlə Xocalı sakinini ölümün pəncəsindən xilas edirlər. Bir müddət sonra hospital vəqonlardan bu kənddə-

ki məktəbə köçür. Çox keçmir ki, Kamandar da ürəyində intiqam hissi Qarabağa döyüşə gəlir. Həm cəsarətinə, həm də erməni dilini bildiyinə görə komandanlıq onu tez-tez kəşfiyyata göndərmiş. Bir dəfə əməliyyata gedərkən təsadüfen qonşuları erməni Samvelle qarşılaşır. Samvel onu tanışa da, Kamandar erməniyə yanıldığını sübut edir. Çətin anlar yaşasa da, əməliyyatdan sağ-salamat dönür. 1992-ci ilin de-kabrında şəhid olur...

Söhbətlərinə qulaq asdıqça Məleykə gözümde daha da uca-lırdı. Tibb bacısı zərif qadın ürəyində qardaşlarının intiqamını və doğma ocaqlarının nisgillini daşı-yırdı. Daşnaklar onun üreyinə çalın-çarpaz dağlar çəkerek, həm qardaşlarını öldürmiş, həm də doğma ocaqlarından qov-muşdular. Yaqubun, Səyyadın

Heç kim unudulmur

Qürur duyulası ömür

di, kitabları çap olunmuştu. Tibb bacısı ömrünün son günlerinde de yazıp-yaratmağından qalmır- di. "Xocalı şərqisi" onun son əsəri oldu. Məleykə xəstə yadığı günlərdə başının üstündən üç-rəngli bayraqımızı asmışdı. Yaxınlarına belə bir vəsiyyət edib: "Bayraqı saxlaysınız. Torpaqlarımız azad olunandan sonra onu Qarabağın ən uca zirvəsin-dən asarsınız." Gün gələcək ki, bayraqlarımız Qarabağda da dalgalanacaq. Onda Məleykənin də ruhu rahatlıq tapacaq...

Məzarının üstündə dayanıb
sanki onunla danışram: "Məley-
kə, məndən əvvəl də kimlərse zi-
yarətində olub, məzarının üstünə
qərənfillər qoyub. Güllər hələ tə-
ravətinə itirmeyib. Mən də çiçək-
ləri şəklinə baxa-baxa məzarının
üstünə düzürəm. Nə qədər he-
yatda varıqsa, səni qəlbimizdə
yaşadacağıq. Çünkü sən şərəfli
bir ömür kənara düşmənmişsan. Elə bir
ömür ki, həmişə fəxr ediləsi və
qürur duyulasıdır. Kədər içində
olum və ölüm tarixlərinə baxı-
ram. 1 iyun 1957-ci ildə doğul-
muşdun. 49 il ömür sürdüñ. Ya-
şasayıdın, 62 yaşıını qeyd ede-
cəkdiñ. Amma sənin ömür karvan-
ının yaş təqviminin 49-cu pilləsin-
də dayandı. Ömrün əzablardan
keçdi, qanlı-qadalı hadisələrin
şahidi oldun. Dərdin çox olsa da,
gül cöhərəndən təbəssüm əskil-
mirdi. Demə, dərd adamı güldü-
rəmiş də! 1 iyun uşaqların bey-
nəlxalq müdafiəsi günü doğul-
muşdun. Bəlkə də elə buna görə
sən o cür saf və təmiz idin. Sən
səni tanıyanların yaddaşında hə-
mişə bu cür saf, təmiz və səmimi
galacagsan..."

Şair təbiətli Məleykəhin qələmindən incə ruhlu şeirlər çıxmış-

Vahid MƏHƏRBƏMOV

Nümunəvi xidmət

“Torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik”

"N" hərbi hissəsinin mövqeyindəyik. Zabit Araz Vəliyev-lə bölmənin döyüş hazırlığından, nizam-intizamından, mənəvi-psixoloji durumundan danışdıq. Zabit xidmətin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu bildirdi. Bölmənin ərazisi, şəraiti ilə tanışlığım, şəxsi heyatın nizam-intizamı, yüksək döyüş ruhunda olması zabitin dediklərini təsdiqləyir. Leytenant A.Vəliyev bir hərbçi dən söz açdı. Onun kim olduğunu sorusдум.

- Gizir Afərin Xeybərzadə xidmətə gəldiyi ilk gündən məsuliyətini, nizam-intizamı, vətənpərvərliyi, qorxmazlığı və bir çox müsbət mənəvi-əxlaqi keyfiyyətləri ilə komandirlərinin və yoldaşlarının rəğbətinə qazanır. Hər zaman nümunəvi xidməti ile seçilir. Hərb peşəsinə ehtiramı var, işini sevir və ona məsuliyətə yanaşır. Həm xidməti, həm də özü şəxsi nümunədir. Hazırda döyüş növbəsinə gedəcək hevətə təlimat kecir.

Gizir tapşırıqları təmkinlə, səbrlə, həvəsle izah edirdi. Təlimat başa çatırdı, şəxsi heyət döyüş növbəsini təhvil alırdı.

Gizir A. Xeyberzadə ilə əsgərlərin döyük növbəciliyində inamlı dayandığından danışdıq. O, burada görülen mühəndis-istehkam işlərindən, düşmən basqınının qarşısının alınması üçün hər cür müdafiə vəsiti lərinin olmasından danışdı. "Hərb pesəsini seçməyin necə

oldu?", - deyə soruştum. Öyrəndim ki, gizir A.Xeybərzadə Aprel döyüslərində erməni ordusunun onlarda canlı qüvvəsinin və texnikasını məhv edərək qəhrəmancasına şəhid olan gizir Pəncəli Teymurovun dayısı oğludu. Hərb pesəsini secmək istəyində yəm. Geydiyim formadan, yeri-nə yetirdiyim vəzifədən qururduram. Ən böyük arzum odur ki, Ali Baş Komandanımız əməkversin, həlliçidi döyüşləre atılaq, torpaqlarımızı işğaldan azad edək, Laçın yaylağından, Cıdır düzündən dərilmis güləri Pəncəlinin məzarına düzüm."

"O, bütün qohumlarının, yaxınlarının, dostlarının sevimlisi idi. Artıq bütün Azərbaycan xalqının xatirəsinə əbədi həkk ol-

**Leytenant
Mahmud MÖHBALIYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycan “Ordu-2019” Forumunda öz ekspozisiyasını təqdim edəcək

Azərbaycan "Ordu-2019" Beynəlxalq Hərbi-Texniki Forumunda təmsil olunacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Müdafiə Nazirliyinin Baş Elmi-Tədqiqat Fəaliyyəti və Qabaqcıl Texnologiyaların Texnoloji Müşayiəti İdarəsinin rəisi general-major Andrey Ooncarov məlumat verib.

O bildirib ki, "Ordu-2019" Beynəlxalq Hərbi-Texniki Forumunda 10 dövlət, o cümlədən Azərbaycan, Türkiye, Belarus, Hindistan, Qazaxıstan, Çin öz milli ekspozisiyalarını təqdim edəcəklər.

"Ordı-2019" V Beynəlxalq Hərbi-Texniki Forumu iyunun 25-30-da Moskva vilayətinin "Patriot" mədəniyyət və istirahət parkı ərazisindəki "Patriot-Ekspo" Konqres-Sərgi Mərkəzində keçiriləcək.

Azərbaycana səfəri çərçivəsində ABŞ Kongresi Nümayəndələr palatasının xarici işlər, silahlı qüvvələr və təsisatlar üzrə komitələri üzvlərinin köməkçilərindən ibarət nümayəndə heyəti hərbi hissələrdən birini ziyarət edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, nümayəndə heyəti üçün ölkəmizin beynəlxalq sülhməramlı əməliyyatlarda iştirakına dair brifinq təqdim edilib, Əfqanistanda və İraqda keçirilən əməliyyatlarda iştirak etmiş Azərbay-

ABŞ nümayəndə heyəti hərbi hissədə olub

can Ordusunun hərbi qulluqları ilə görüş təşkil olunub. Qonaqlar şəxsi heyətin döyüş və xidməti vəzifələrini yerinə yetirməsi üçün hərbi hissədə yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Sonra Müdafie Nazirliyinin Beynəlxalq Hərbi Əməkdaşlıq idarəesində nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib. Qonaqlara Azərbaycanla ABŞ arasında ikitərəflı və cəxətərəflı əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyətlər, regional təhlükəsizlik, eləcə də Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzü və onun nticələri barəsində ətraflı məlumat verilib.

Azərbaycan Ordusuna mənəvi dəstək aksiyası cəmiyyətdə böyük maraq oyadıb

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə "Səninlə fəxr edirik, Azərbaycan əsgəri!" devizi altında keçirilən Azərbaycan Ordusuna mənəvi dəstək aksiyası cəmiyyətdə böyük maraq oyadıb.

AZERTAC xəbər verir ki, aksiyaya start verildikdən, cəbhəboyu bölgələrdə və ön xətt mövgelərində silsilə tədbirlərin təşkilinə başlandıqdan sonra bu aksiyaya qoşulanların sayı xeyli artıb.

Azərbaycan Ordusuna mənəvi dəstək aksiyasının təşkilat komitesinin məlumatına görə, Respublika Mühərribe, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Şurası ilk olaraq bu vətənpərvərlik təşəbbüsünü yüksək dəyərləndirib və respublikamızın bütün veteranlarının aksiyaya qoşulduğularını bəyan edib.

Respublika Veteranlar Şurası sədri-nin birinci müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov UNEC-ə ünvanlaşdırılmış müraciətde yazır: "Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin döyüş ruhunu, mənəvi-psixoloji hazırlığının yüksəldilməsinə dəstək olmaq hər birimiz üçün müqəddəs vəzifədir. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin dəfələrlə dediyi kimi, ordu bütün xalqın əvladıdır və onun formalasmasına, inkişafına müntəzəm qayğı və diqqət göstərmək hər bir dövət təşkilatının, yerli orqanın və Azərbaycan vətəndaşının borcudur. Prezidentimiz, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin dəfələrlə qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Ordusu dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır, döyüş qabiliyyəti ən yüksək səviyyədedir, ruh yüksəkliyi var. Neinki orduda, bütün cəmiyyətdə vətənpərvərlik hissi yüksəkdir. Bütün cəmiyyət vahid amal uğrunda birləşib. Biz veteranlar da bu işin daha da geniş vüsət alması üçün elimizden gələni əsirgəmərik. Azərbaycan əsgərləri ilə bizi six əla-qələr birləşdirir.

Bir neçə gün önce UNEC-in təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə "Səninlə fəxr edirik, Azərbaycan əsgəri!" devizi altında Azərbaycan Ordusuna mənəvi dəstək aksiyasına start verilmiş və UNEC-in rektoru, iqtisad elmləri doktoru, professor Ədalət Muradovun rəhbərliyi ilə professor-müəllim həyətinin və tələbələrinin bir qrupunun hərbi mundir geyinərək cəbhəboyu bölgələrə, ön xətt mövgelərinə səfəri, fəxri döyüş növbələrində "dayanmas", əsgərlərə bir yataqxanada "geçələməsi", onlara mənəvi dəstək olmasına biz veteranları da hədsiz dərəcədə sevindirdi. Əsgər hiss edəndə ki, ona arxa-dayaq olan, qayğıları ilə yaşayan, onun xidmətlərini yüksək qiymətləndirən arxa cəbhə var, deməli, ön səngərde daha məğrur dayanacaq, ümidi ləri doğrudanlaq, Vətən uğrunda, torpaq uğrunda ca-

nini, qanını belə əsirgəməyəcək.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin bu təşəbbüsü əsl vətənpərvərlik təşəbbüsündür və təqdirolayıqdır. Biz veteranlar bu təşəbbüsü ürəkdən alışdırıyır və bu gündən UNEC-in təşkil etdiyi xeyirxah vətənpərvərlik aksiyasına qoşulduğumuzu bəyan edirik. Azərbaycan Ordusunun birlək, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrinə səfərlərimizə bu gündən start verilir".

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji, Mədəniyyət və İncəsənət, Aqrar universitetlərinin professor-müəllim, tələbə heyətləri de bu təşəbbüsə qoşulub, Azərbaycan əsgərinə mənəvi dəstək olmaq üçün ilk qruplarının səfərə çıxmaga hazır olduqlarını bildiriblər.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Ağsaqqallar Şurasının sədri, Xalq şairi Nəriman Həsənzadə bütün yaradıcı insanların da bu vətənpərvərlik aksiyasına qoşulacağına əmindi. Ağsaqqallar Şurasının "Qələmə, silahla..." adlı sanballı kitab hazırlanıdığını və Azərbaycan əsgərinə hədiyyə edəcəyini bildirən Xalq şairi ahil yanında belə UNEC-cişərin sıralarında istenilən bölgəyə gedərək şeirləri, xeyir-duası ilə Azərbaycan əsgərinə mənəvi dəstək göstərməyə hər an hazır olduğunu bildirib.

Görkəmlə bəstəkarımız, Xalq artisti, pedaqoji elmlər doktoru, professor, Əməkdar müəllim Oqtay Rəcəbov məktubunda yazır: "Mühərribə şəraitində yaşayın bir məmləkətdə hər kəs öz sahəsində əşger olmalı, Ali Baş Komandanın etrafında six birleşmeliidir. Hər kəsi torpaqlarımızın işğaldan tezliklə azad edilməsi, respublikamızın ərazi bütövlüyü nübüpası məsəlesi düşündürmelidir.

On gözəl əsərlərimizi Vətən müdafiəçilərinə həsr etmeli, onları qələbəyə daha da ruhlandırmalıq. Mən vaxtile "Musiqi və mənəvi tərbiye" adlı bir monoqrafiya yazmışam. Musiqi əsgərlərin də mənəvi tərbiyəsində, onlara yüksək əxlaqi və iradi keyfiyyətləri aşınmasına, onların vətənpərvərlik hissini yüksəldilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Mən UNEC-in Azərbaycan əsgərinə mənəvi dəstək aksiyası keçirdiyini eşidib çox sevindim. Bütün cəmiyyət vətənpərvərlik hissi ilə yaşamalıdır. Ölkəmizdə aparılan böyük quruculuq, abadlıq işlərini, respublikamızın inkişafını, ordu quruculuğundakı islahatları, tərəqqini qiymətləndirməliyik. Yaşamın 80-ə yaxınlaşmasına baxmayaq, mən bir gün də özmü - Azərbaycan əsgərindən kənardə hiss etmirəm. Əsgər bizim öz balımız, ordu isə müdafiəçilərimizdir, milli təhlükəsizliyimizin qarantidır. Azərbaycan əsgərinə bir müjdə vermək istəyirəm. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Çingiz Qurbanovun anadan olmasının 25 illiyinə həsr olunmuş "Çingiz" operamı başa çatdırılaşdım. Çingiz də universitet məzunu idi. Mübariz İbrahimovun qəhrəmanlığını təkrarladı. İndi ordumuzda yüzlər, minlər Mübariz kimi, Çingiz kimi, Fərid kimi oğullar var. Bu məni sevindirir. İnanıram ki, "Çingiz" adlı sayca yedinci operam Azərbaycan əsgərinə qocaman bəstəkarın ən yaxşı töhfəsi olacaq. Əger məni də aksiya qruplarından birinə qoşsanız, məmənəyyətlə əsgərlərə görüşə gedə bilərəm. Azərbaycan əsgərinə deyiləsi çox sözüm var".

Universitetin 1983-cü il məzunu bəstəkar-müəğənni, Xalq artisti Niyaməddin Musayev isə ilk aksiya qrupunda təmsil olunmadığı üçün təessüfləndiyini bildirib və xahiş edib ki, növbəti görüş zamanı o da sevimli ali məktəbinin kollektivi ilə bir yerde olsun və öz mahnlarını ifa etmək, mütəşəkkil müasir ordumuzun qurucusu ulu öndər Heydər Əliyevlə bağlı xatirələrini söyləməklə hər bir döyüşçəyə mənəvi destək olsun.

Xalqımızın və ordumuzun "Döyüşən teatr" kimi tanıldığı, Xalq artisti, Dövlət mükafatları laureati, unudulmaz Amaliyyə Pənahovanın yaratdığı Bakı Bələdiyyə Teatrının yaradıcı kollektivi də Azərbaycan Ordusuna mənəvi destək aksiyasına qoşulanların ilk sıralarındadır. Onlar "Vətəne igidlər gərekdir", "Türk sancağı", "Şanlı Vətən" və "Çingiz das-tanı" tamaşaları ilə hərbi hissələrə qastrol səfərlərinə çıxacaqlarını bildiriblər.

"Səninlə fəxr edirik, Azərbaycan əsgəri!" devizi altında keçirilən Azərbaycan Ordusuna mənəvi destək aksiyasına qoşulmaq üçün müraciət edənlərin sayı gündən-günə çoxalır.

"Şəxsi heyətimizin vətənpərvərlik ruhu yüksəkdir"

Bu gün ordu rəhbərliyinin tələblərindən biri də şəxsi heyətin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və onlara vətənpərvərlik hissələrinin aşınmasından ibarətdir. Leytenant Nurlan Əliyev səhəbet zamanı dediklərimizin təsdiqi olaraq bildirdi ki, ordunun qarşısında duran yükü nəzərə alanda, sözügedən məsələyə son dərəcə məsuliyyətə yanaşılmalıdır. "Şəxsi heyətimizin vətənpərvərlik ruhunun yüksək olması hər mənada ordu və dövlət üçün gərklidir. Vətənpərvərlik hissələrinin əsgərlərdə arzuolunan səviyyədə olması onlara bütün çətinliklərin öhdəsinə məharətə gəlməkdə yardım edir. Bu məqsədə həftədə iki dəfə tədris edilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsləri əsgərlərin hərbi vətənpərvərlik, dövlətçilik, milli mənəvi dəyərlərimizə hörmət ruhunda formalasmasında mühüm rol oynayır. İctimai-siyasi hazırlıq dərslərində dövlət rəmzlərimiz, işğal olunmuş rayonlarımız, tarixi keçmişimizlə bağlı bir çox mövzular öz əksini tapır. Plana əsasən şəhər və səhəbə üslubunda davamlı olaraq keçirilən dərslərə ele mövzular salınır ki, hamısı bir-birindən maraqlı və əhəmiyyətdir.

Əsgər Oruc Bayramov bildirdi ki, torpaqlarımızı işğaldan azad etməklə Vətənimizin qarşısında borcumuzu müəyyən mənada ödəyə bilərik. "Hər birimiz torpağımızı, Vətənimizi sevməye borcluyuq. Vətəni sevmək böyük əxlaqi keyfiyyətdir. Hərbi xidmətə bu sevgi ilə gəlirik, bu sevgi ilə öyrədilirik, öyrənirik ki, nəticədə Vətənimiz Azərbaycana yararlı oląq, torpaqlarımızı azad edək, xalqımızın intizarına son qoyaq. İntizara son qoymaq üçün bizlər buradayıq, gördüyüünüz ictimai-siyasi hazırlıq dərsi ile məşğul oluruq. Tədris prosesində əldə etdiyimiz nailiyət isə Vətən sevgisindən qaynaqlanır".

"Bu gün mən fəxr edirəm ki, Ulu Öndər tərəfindən yenidən qurulan, formalasdırılan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən inkişaf etdirilən bir ordunun əsgəriyəm", - deyə əsgər Mehərrəm Hüseynov səhəbətə başladı. - Aprel döyüşləri ordumuzun gücünün bariz nümunəsidir. Düşmen anladı ki, Azərbaycanın ən müasir silah-sursatla təmin olunmuş çox güclü ordusu və peşəkar hərciləri var. Bu ordu işğal altında olan əraziləri təmizləməyə qadirdir.

Əsgərlər Ceyhun Tahirov, Sənan Məmmədov, Fərid Novruzov, Xanlı Xankıçızadə və Hilal Əhmədov əminliklə bildirdilər ki, ictimai-siyasi hazırlıqları tutmuş döyüş hazırlığına qədər bütün hazırlıqları sevinclə, qururla həyata keçirirlər. Yaxşı bilirlər ki, qarşılarda çox böyük vəzifələr durur və onların hər biri üzərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə, Xankəndi, Şuşanı, Kəlbəcəri, Laçını və digər müvəqqəti işğal altında olan torpaqlarımızı azad etməyə hazırlırlar.

**Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Səməd Vurğun deyirdi ki, könüldən-könülä yollar görünür...

Əsgərlərimizin könlündən heç zaman iraq düşməyən könlündən yazla yayın qovuşacağında nələr keçir? - ön xətdə, səngərlərdə əsgərlərimizlə kəlmələşmək. Əsgərlər yena Vətəndən danışınlar, "Vətən gözdü biz kirpi, Gözümüzün keşiyini çəkirik" desinlər, torpaqdan danışınlar, "Torpaqlarımızın yaraları işgalin sonuna kimi qaysaq bağlamayacaq" desinlər, "Böyük Qələbənin yolları üstə səngər müvəqqəti dəyanacaq" desinlər. Ali Baş Komandanın verəcəyi döyüş əmrindən danışınlar, "Döyüslər qələbəylə başa çatacaq. O döyüslər-də biz də iştirak etmək istəyirik" desinlər...

Əlim ciyinine enən əsgərin timsalında bütün əsgərlərə xitabən deyirəm ki, "Böyük Qələbənin boyu görünür..."

Bele kəlmeleşmələrin birində əsgərlər əsgər dostluğunundan danışmışdır, kifayet qədər duygusal məqamlar xatırlamışdır.

"Dostluq hər hansı bir ünsiyətlə başlayır", - demişdim. "Hərbi xidmətdə belə ünsiyət hərbi xidmətlə bağlı olur, müəyyən münasibət yaradır", - əsgərlərdən biri belə demişdi.

"Hərbi xidmətə başladığq. Sıra hazırlığını düzgün yerine yetirə bilmirdim. Əsgərlərdən biri mənə yaxınlaşmış yapışıqlı səsli, "Mən universitetdə bunu bir qədər öyrənmişəm. Narahat olma, indi hər şeysə alışarsan", - dedi və bayraq verilən komandaları ayrılıqla, aramla mənə öyrətdi. O vaxtdan aramızda şirin münasibət yarandı. Bu münasibət dostluq imiş. Həmin əsgərlər dostluğumu taleyimə qazanc bilirəm"...

Bu məqam əsgərləri duygulandırdı. Diqqət yetirəndə gördüm ki, kimisinin baxışları toqquşub, kimisinin baxışları yan-yörəni gəzisir, kimisinin baxışları postlara sarıldı...

Yeniyetməliyimdə eşitmış-

Əsgər dostluğu haqqında düşüncələr

Dostluq ömrümüzün Dan ulduzudu

dim: Aqillər deyib ki, dost ömrün dadi-tamıdı. Bu kəlam həm poetik şəkildə deyildiyinə, həmdə aqıl kəlamı olduğuna görə indiyəcən düşüncələrimdən üzülməyib. Mənə elə gəlir ki, dostluq kəlməsinin fəlsəfəsinini yeniyetməliyimdən dərk etməyə başlayıraq. İllər keçdikcə bu dərkin mahiyyəti dərinləşir, dönməzlesir, bəzi məqamlarda müqəddəslesir də...

"Bir mən de var mənde məndən içəri", - deyən Yunus Əmrənin bütün şeirlərini oxuyısan, düşünürsən, şeiri də dərk edirsən, onun mahiyyətini, aşılılığı yaşam, həyat fəlsəfəsini də. Yunus Əmrəyə görə, hər bir bəşərin (insanın) daxilində (üreyində) özünün xarakterinə bənzəri olan bir "mən" de var. Özü ilə içindeki (üreyindəki) arasında fərq olmayanlara kamil insan deyir; aqillər həmin "mən"ə dost deyib. Yunus Əmrənin sufiliyə söykənən fəlsəfəsi - poetik düşüncə sistemi düşüncələrimdədi. Sübəsiz ki, zamanında bu mahiyyətin məzmununa bu günümüzün əsgərləri də bələd olub. Dostluq haqqında düşüncələri bəlkə həm də bu mahiyyətə formalşəməğa başlayıb; əsgər dostluğunun qırılmaz, üzülməz olması milli mentalitət, bir də bu və bu kimi kəlamlara söykənir, - duşnürəm...

Yaralı dostunu döyüşün içindən çıxardanda şəhid olan əsgər haqqında da eşitmış, hənsi səbəbdənse dalğın olan əsgər dostunun əvəzinə döyüş növbətçiliyinə getməyi komandirindən xahiş edən, xahişində israrlı olan əsgər haqqında da,

Xarakter uyğunluğu, dünyagörüş yaxınlığı, maraq eyniliyi yaranan münasibəti genişləndirir, dostluq məqamına çatdırır. Bu münasibət qarşılıqlı şəkilde, müqəddəsliyə münasib yaşıdalında, daha da dönməzlesir. Bir aqıl deyib ki, dostluq üçün vacib olan şərtlərdən biri səmimiyyətdi, dürüstlükdü. Azərbaycan əsgəri səmimi, dürüst xarakterlidir. Bu səmimiyyət, dürüstlük "daşı mum etməyə qadir olan" Vətən sevgisindən rişələnir. Azərbaycan əsgəri yaxşı bilir ki, azərbaycançılığı şərtləndirən amillərdən biri də dostluğa sədaqətdi. Azərbaycan əsgəri dostluğun qədir-qiyəmətini bilir.

Gürcü şairi Karlo Kaladze-nin bir beytini xatırlayıram: "Yaxşı dost arzulanı, yaxşı dost olmalıdır". Azərbaycan əsgərinin dostu da yaxşı dostdu, özü də; şeirdə də, bizim qənaətimizdə də yaxşı sözü sədaqətli, etibarlı sözünün sənəmididi...

Əsgər dostluğu haqqında çox eşitmış.

Yaralı dostunu döyüşün içindən çıxardanda şəhid olan əsgər haqqında da eşitmış, hənsi səbəbdənse dalğın olan əsgər dostunun əvəzinə döyüş növbətçiliyinə getməyi komandirindən xahiş edən, xahişində israrlı olan əsgər haqqında da,

dostunun şəhid olduğunu duyunca, bilincə, bütün təhlükələri çığnayıb keçən, döyüşən əsgər haqqında da, ... Hamisini eşidincə hamımızın qənaətimiz bir olub: Azərbaycan əsgəri mənəvi ucalıqdadı, Azərbaycan əsgəri dost ömrünü ömrünə təməl bili...

Goranboy əməliyyatı qələbəmizlə başa çatmışdı. Düşmənsizləşdirilmiş Ortakənddə suyu hələ tamamile durulmayış dağ çayının sahilində qalib əsgərlərimizlə səhbətəmişdik, əsgərlərin təəssüratlarını qaləbə əzminin nəticəsi kimi dinləmişdik. Herbi hissənin komandır müavini Yusif Mirzəyev (sonralar Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı) bu əməliyyatda əsgərlərimizin rəşadətə döyüşdүүünü demisi. Feğandan danışmışdı. Yusifin qüruru yere-göye sığası qürur deyildi. Bu qüruru qaləbənin qüruru biliirdik, qalib əsgərlərin döyüş ruhunun, qaləbə əzminin qüruru biliirdik.

Fəğan döyüşün gedışında hiss edib ki, sağ cihazda döyüşən dostunun atışı gülə-gülə zəifləyir. Atışa-atışa, sürünen-sürünə dostuna çatır, dostaayağından ağır yaralanıbmış. Ona ilk yardım göstərdikdən sonra yaralanmasına məhəl qoymadan dostonu döyüşün içindən üç-dörd yüz metr uzaqlaşdırıb - yaralı əsgər ağır yaralanmış əsgəri, özünün və ağır yaralı əsgərin avtomatını nisbetən təhlükəsiz yera çıxardıb. İlk baxışda üç-dörd yüz metr o qədər də uzaq məsafə deyil. Döyüşdə bu məsafənin nə qədər uzandığını təsəvvür etmək də müəyyən həyəcan yaradır...

Aylar sonra hər iki əsgər Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə də iştirak etdi...

Onları yaxından tanıyanlar inanırdı ki, bu dostluq uzunmürlü olacaq...

1994-cü ilin əvvəllerində ikinci Kəlbəcər əməliyyatında hərbi hissədə cəsareti, qətiyyəti, Vətənə sədaqəti ilə tanınan əsgər Yaşar Göyüşov Qamışlı

körpüsünün yaxınlığında şəhid olur. Gərgin döyüşlər getdiyinə görə onun nəşini bir tərəfə çıxartmağa vaxt olmur. Sahib Aslanov dostunun nəşini düşmən əlinde qoymamaq üçün "döyüş qurtarsın, adına layiq defn edərik" qənaətiyle, sözün əsl mənasında, yolunu didişi dərən gülələrə məhəl qoymadan özünü həmin yerdə yetirir. Yaşarın nəşini kaha misallı bir daldalığa çekir, qarşısına iri daşlar düzür ki, diqqət çəkməsin. Sahib mühasirədən çətinliklə də olsa qurtara bilir...

Döyüşlərdə əsgər dostlarına xəter yetirməsin deyə, düşmənin atlığı el qumbarasını sinəsiyle örtənlər də olub. Bu, Hərbi anda, hərbi mundir, orduya sədaqət, müqayisəyəgəlməz insansevərlik, əsgər dostluğunun təzahürü olub, əsgər dostluğunu qəhrəmanlıqlar yaratmağa da qadirdi.

Ötən il ön xətdə ezamiyyət-dəydim. Ləletəpədə "2016-ci ilin Aprel döyüşlərinin iştirakçılarının sələfləri olacaq!" - deyən əsgərlərlə inamdan boy göstərən səmimi səhbətimiz olmuşdu. O qaləbəye ruhumuzun qaləbəsi demişdik. Əsgərlərdən biri qətiyyətə, inamla demişdi:

- Ele iştərdik ki, döyüş əmri biz tərxis olunanınan verilsin. Döyüşənlərin, qalib əsgərlərin sırasında biz də olaq. Qaləbədən sonra işğaldan azad etdiyimiz kəndlərimizin Cocuq Mərcanlı kimi yenidən qurulmasında, tikilməsində biz də iştirak edək. Sıramızda laçınlı olub Laçının görməyen də var. Əsgər dostumuzun xəyallarının ünvanı olan Laçının tikintilərində əsgər dostumuzun sağında-solunda biz də olacaq!

Bir aqıldən soruşurlar: "Dost yaxşıdı, yoxsa qardaş?". Aqıl tərəddüdsüz cavab verir ki, qardaş da dəst olsa yaxşıdı. Bu düşündürəcə kələm-məsələ mahiyyəti etibarilə milli məntətəmiz tərkib hissələrindən dir. Xalqımız həm də bu və bu kimi amillərə görə dünyanın heyətəti. Azərbaycan əsgəri belə kəlamların işığında formalaşıb.

...Azərbaycan əsgəri dostluğunu yüksək dəyərləndirir. Səhbətəndə əsgər dostluğun haqqında deyilənləri bir mətbəbə ümumiləşdirə bildim. Dostluq ömrümüzün Dan ulduzudu. Dan ulduzunu inamin, etibarın, sədaqətin rəmzi bilmək suç deyil.

**Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist**

Şəhid zabitimiz Qaxda torpağa tapsırılıb

Ermənistan-Azərbaycan qoşunlarının temas xəttinin Ağdam rayonu istiqamətində düşmən snayperinin açdığı ateş nəticəsində şəhid olan Azərbaycan Ordusunun zabiti, mayor Omarrəq Aqil oğlu mayın 31-də Qax rayonunun Lələpəşa kəndində torpağa tapsırılıb.

AZƏRTAC-in bölgə müxbiri xəber verir ki, şəhidin dəfn mərasimində Müdafiə Nazirliyinin, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin, rayon icra hakimiyyətinin rəsmiləri, şəhidin doğmaları, ictimaiyyətin nümayəndələri, kənd sakinləri iştirak ediblər.

Dəfn mərasimində çıxış edənlər şəhidin ailəsinə başsağ-

lığı verib, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda hələk olan qəhrəman oğullarımızın qanının yerde qalmayacağı, tezliklə düşmənən qısaş alınacağını bildiriblər.

Şəhidin nəşiyatlı atəsi altında torpağa tapsırılıb, məzarı üstüne əklil və qərənfilər qoyulub. Şəhidin tabutu üzərinə çəkilişmiş üzrəngli Azərbaycan bayrağı ailəsinə təqdim edilib.

Bu Vətən...

Yaşayarıq o verdiyi çörəknən -
Canımızdı, qanımızdı bu Vətən,
Silenməsi mümkün deyil ürəkdən,
Yer üzündə Tanrıımızdı bu Vətən.

Başda durar eşqə alqış deyəndə,
Vulkan olar düşmən atəş geyəndə,
Orduları yumruğunu düyəndə,
Ən mürqəddəs andımızdı bu Vətən.

Dərdli bizik, yadlar ona yanmadı,
Nifaq salan anlamadı, qanmadı,
Ara-sıra əysələr də sınmadı -
Pozulmayan tarix yazdı bu Vətən.

Dünya bilir - Azərbaycan ünvanı,
"Bakı-Ceyhan" nur daşıyan karvanı,
Yormaq olmaz polad kimi bu canı -
Sənsən, mənəm, hamımızdı bu Vətən.

Dar günündə xilaskarı el olar,
Arzuları qöngələnib gül olar,
Çəşmələri qovuşaraq sel olar -
Arpa çayı, Kür, Arazdı bu Vətən.

Cox olubdu qeyb olmuşu, itmiş,
Bilə-bile şəhidliyə getmiş.
Olmasayıd ləyaqətli keçmiş,
Sevilərək sayılmazdı bu Vətən...

Torpaq xırda-xırda
böyüdür bizi...

Çəkibən aparır üzü enişə,
bulanan dumani çay niyə dartır?
Əger istəmirse bir qana düşə,
ox atan kamanı yay niyə dartır?

Yüz əlləş, ürəyim səndən qırılmaz,
gözələr göz qoyan gendə yorulmaz,
axı körpə üzə yaşmaq vurulmaz -
bağlayıb, özünü Áy niyə dartır?

Gülüm, qırma onu, ürek daş deyil,
ləcəyə qonanlar şəhdi, yaş deyil,
onun ki, əjdadı yazdı, qış deyil,
dünyani payiza yay niyə dartır?

Vurdurqca, qırdıqca bərkidi dizi,
dövran çox incitdi Vahid Əzziz.
Torpaq xırda-xırda böyüdür bizi,
qoymur göyə çatsın boy, niyə dartır?..

Nə gördün?

Havalardan baş götürüb qaçırdın,
qarışaraq qaranlığa gedirdin,
dönən zaman sübhü göydə açırdın,
gözəl durnam, o yerlərdə nə gördün?

Gözləyirdim sən qaydan zamanı,
gizləyirdim gözlərimdən damanı,
ucalardan görmək olur hamını -
dinlədiyin nəğmələrdə nə gördün?

Röyalarda yayaqına gəlirəm,
Deli dağın çıxığını silirəm,
Göyçə gölü dumanlıydı, bilirəm,
ümməndəki gəmilərdə nə gördün?

Əməlindən dünya nə vaxt utanar?
ya dağilar, ya həyadan odlanar?!
pas bağlayıb sindirilmiş kotanlar,
dənsiz qalan zəmirlərdə nə gördün?

Ne haldaydı "Leyli qaçan", "Gen dərə",
"Gülü düzü" nə deyirdi "Hephēpe?"
Dərələyəz - canım yanın bir kürə,
yorgun durnam, Kelbecərdə nə gördün?

Tanıyırsan dağı, çölü, aranı,
nə sağaldar dövrən vuran yaranı?
bir eyvandan seyr edərdim dünyani,
söykəndiyim məhəccərdə nə gördün?

Neynəyirdin isteyinə yetəndə?
can dincələr ömrün vaxtı bitəndə,
Vahid Əzziz oyaq qalın Vətəndə,
qurbətdəki gecələrdə nə gördün...

Könlüm şeir istəyir

"Canımızdı, qanımızdı bu Vətən"

Xalq şairi Vahid Əzzizin poeziyasında poetikanın axarını mövzu müəyyənənədir, hər mövzu özünəməxsus poetik biçimdə təqdim edilir. Bu, şeirlərin oxunaqlığını artırır, düşündürүçük çalarlarını zənginləşdirir.

Vahid Əzzizin bir neçə şeiri təqdim edirik.

"Azərbaycan Ordusu"

Xoş gəlir Xəzərin
şirin avazı...

Xoş gəlir Xəzərin şirin avazı,
Səmalar tər-təmiz, zərli aynadır,
Elə bil yuxulu qaraçı qızı
Qıvrım saçlarında daraq oynadır.

Güneşlə güllərin bitər hicrani,
Mehlər leçəklərdən şəbnəm qoparar,
Üfüqlər yeri yeri bulud karvanı,
Çəkib, külək adlı sarvan aparar.

Hele ki, qarantalıq səssiz-səmirsiz
Yığış ulduzları gümüş eridir,
Qəmlı söyüdlərlə qayğılı dəniz
Sarı saç, göy gözlü rəsm əsəridir.

Ləpələr yenə də təpərlə, qıvrıq -
Xəzəl olanlara üzmək öyrədər,
Sularla havanı qarışdıraraq
Dəniz torlar üçün balıq böyüdər.

Gəmilər fit verib səfərə gedir,
Balıqçı qayığı güzərdən dönür.
Enişə gedənin tüstüsü itir,
Yoxuşa qalxanın burnu görünür.

Dənizin soyuqdan hali qarışır -
İsider üfüqde alışan ocaq,
Gecələr o üzə bu üzə aşıl,
Şəhərlər saçına daraq salacaq...

Səs gəldi...

O gün gördüyü suya danışdım,
röyamda görmüşdüm "yar atdı məni".
Bu gecə gülşəndə qarışlamışdım -
yuxular yenə də aldadtı məni.

Qismətim çeşmədə batan daş kimi,
heç zaman suların üzünə çıxmır.
A yuxum, hər cürə yozuram səni,
gerçek olanlar da düzünə çıxmır.

Bir əlimdə ürək, bir əlimdə bel -
gözəl sevgimizə saray höyrəm.
Gözümü açanda yanağımda sel,
kirpiklər ucunda şəbnəm görürəm.

Hardasan, ay gedib ümid sindiran?
Səs gəldi: "Xəyalam, şirin arzuyam",
Axı mən özüm də ürək yandıran,
özüm də kiminsə yuxusundayam...

Dəniz...

Dindirilmir, yenə salıb sular karlığı,
Coşub, sonra kor-peşiman olardı dəniz,
Aradabır baş vuraraq bəstəkarlığa.
Mənənən şeir sorağını alardı dəniz.

Yerlər-göylər quruyanda batıb, azalıb,
Zirvələrdən nəfəs çəkib salamat qalıb,
Qiş fəslində tənhalıqdan pərişan olub,
Yaza qədər gözü yolda qalardı dəniz.

Dalğaları qarlar tutmuş yoxuşlar kimi,
Qayaları unudulmuş naxoşlar kimi,
Sahillərin qucağında canlı tar kimi,
Dərdlərini sarı simdə çalardı dəniz.

Tanrıdanmı, şeytannanmı geldi bəxtimiz?
Sən o cüre, mən bu cüre yerbəyərlik biz,
Hərə bir cür qərq olundu, ay Vahid Əzziz,
Hərəmizi bir tərefə apardı dəniz.

Xəzər, olub-keçənlərdən yazdığım bu gün,
Xatırlanırım ümmanları qınamaq üçün;
Hərənən kimin-kimliyini sınamaq üçün,
Gəmiləri burulğana salardı dəniz...

Qızlarda işaret
saçla oynamaq...

Güzgü qarşısında hey daranısan,
istəyim saçını hörməkdir, gülüm.
Sonrakı ünsiyyət olacaq asan,
çətinə özünü görməkdir, gülüm.

Çöle çıx, havanı bəhanə eylə,
yalannan olsa da, neyisə söyle.
Dünyada ən gözəl istədiyinlə
ömrünü bərabər sürməkdir, gülüm.

Vaxtıdır, bu qədər gözlətmək yetər,
könlündən keçəni gizlətmək yetər,
kirpik də islanar, yanaq da pörter,
çünki alovlanan ürəkdir, gülüm.

Səni də bezdirər, vallah, bu təklik,
geriye qayıtmaz gedən gözəllik,
gerisin özün bil, qalanı sənlik -
dediyim arzudur, dilekdir, gülüm.

Cəhd edib könlümü sənə açıram,
xəyalda yanana hər an uçuram,
düşünme: "Dəcələm, döyüb-qacıram",
qapıya oynayan küləkdir, gülüm.

Ürəkdən isinər qızaran yanaq,
nəvazış istəyər dil ilə dodaq,
qızlarda işaret saçla oynamaq
özü də: "Sevирəm", - deməkdir, gülüm...

Mən yavaş deyirəm:
"Sevирəm səni"

Mən yavaş deyirəm: "Sevирəm səni",
dodaqlar qulağı nigaran qoyur.
Hər meyvə bir cürə daddığı kimi,
hər kəs də sevgini bir cürə duyar.

Kərənti əl çəkmir qızıl zəmidən,
arpamı, buğdamı - biçdiyi nədir?
Bağıra-bağıra: "Sevирəm!" - deyən,
çox zaman bilmir ki, içdiyi nədi?

Astaca deyilsin içilən andlar,
duyulsa - sırları açıla bilər,
birinin başına bəla olan yar,
başqa bir sevgiye tac ola bilər.

Yazıqlar o kəsə salar hicrani,
o yol fəlakətə aparan olur.
Sağalmaz dərdlərə tutulan canı,
sevginin duası qurtaran olur.

Min cürə tanıdım eşqin dilini;
ləllər da sevgidən danışır, gülüm.
Mən yavaş deyirəm: "Sevирəm səni",
çünki üreyimiz anlaşıır, gülüm...

"Çelsi" komandası "Arsenal"ı 4:1
hesabı ilə məğlub edərək UEFA
Avropa Lигasının qalibi olub

Mayın 29-da UEFA Avropa Lигasının 2018-2019-cu il mövsümünün Bakı Olimpiya Stadionunda keçirilən final qarşılığında "Çelsi" komandası "Arsenal"ı 4:1 hesabi ilə məğlubiyyətə uğradaraq tarixində ikinci dəfə bu turnirin qalibi adını qazanıb.

AZERTAC xəber verir ki, italyalı referi Canluka Rokkinin idarə etdiyi oyunun birinci hissəsində komandaların cəhdlərinə baxma-yaraq qapılara top vurulmayıb.

Lakin fasiledən sonra azarkeşlər meydan-da beş qol izləyiblər. Oyunda hesabı ikinci hissənin əvvəlində - matçın 49-cu dəqiqəsində "Çelsi" komandası açıb. Emerson Palmierinin ötürməsindən sonra fransız hücumçu Olivije Jiru dəqiqə baş zərbəsi ilə komandasını hesabda irəli çıxarıb - 1:0.

Matçın 60-ci dəqiqəsində "Çelsi" komandası ikinci topu "Arsenal"ın qapısından keçirib. "Arsenal"ın cərimə meydançasına daxil olan Eden Hazardın ideal ötürməsindən sonra Pedro Rodriges topu saxlamadan qapıya gəndərib - 2:0.

"Çelsi" komandası 65-ci dəqiqədə hesab arasındaki fərqi üç topa çatdırıb. "Arsenal"ın qapısına təyin olunan 11 metrlik cərimə zərbəsinə dəqiq yerinə yetirən Eden Hazard komandasının üçüncü topunu qapıdan keçirib.

Lakin bu qoldan 4 dəqiqə sonra "Arsenal" vurulan toplardan birinin əvəzini çıxıb. Müdafiəçilərdən qaydan topa cərimə meydançasından kənarda qüvvəti zərbə vuran Aleks Ayvobi hesab arasındaki fərqi azaldı - 3:1.

Ancaq bu, oyunda sonuncu qol olmayıb. Görüşün 72-ci dəqiqəsində "Çelsi"nin şüretli eks-hücumu zamanı Eden Hazard Olivije Jiru ilə qisa ötürmələrlə qurduqları gözəl kombinasiyani qolla tamamlayıb - 4:1.

Qalan dəqiqələrdə qapılara top vurulmayıb və oyunda 4:1 hesabı ilə qələbə qazanıb. "Çelsi" komandası tarixində ikinci dəfə UEFA Avropa Lигasının qalibi olub.

Matçda dubl edən Eden Hazard final qarşılaşmasının ən yaxşı futbolcusu seçilib.

"Çelsi"nin fransız hücumcusu Olivije Jiru isə vurduğu qol sayəsində UEFA Avropa Lигasının 2018-2019-cu il mövsümünün ən məhsuldar futbolcusu olub. O, cari mövsumda bu turnirdə 11 dəfə fərqlənib.

Final matçından sonra qalıblər mükafatlanırlıb.

Bələliklə, "Çelsi" 2012-2013-cü il mövsümündən sonra ikinci dəfə UEFA Avropa Lигasının qalibi adını qazanıb. "Arsenal" isə ikinci dəfə UEFA Avropa Lигasının finalında məğlub olub. "Topçular" 2000-ci ildə turnirin finalında "Qalatasaray" a uduzub.